

NOM MATÈRIA: Història de l'Art
CURS ACADÈMIC: 2025/2026
ENSENYAMENT: Batxillerat
CURS: 2n BAT

DURADA: curs acadèmic
PROFESSORA: Rosa Ordoño
DEPARTAMENT: Ciències Socials

1. SABERS

- 1.- Explicar i valorar el concepte i la funció de l'art a través de diverses èpoques històriques.
- 2.- Identificar diferents concepcions de l'art al llarg de la història, seleccionant i analitzant informació diversa de forma crítica, per fer recerques pròpies i valorar la diversitat de manifestacions artístiques com a producte de la creativitat humana, individual i col·lectiva, des del respecte i el reconeixement mutu.
- 3.- Utilitzar l'esquema d'un mètode d'anàlisi i interpretació de les obres d'art.
- 4.- Identificar, classificar i argumentar la pertinença d'obres d'art a un estil, escola o tendència determinada.
- 5.- Reconèixer els diversos llenguatges artístics com a formes de comunicació i expressió lliure d'idees, desitjos i emocions, per crear produccions pròpies utilitzant la terminologia específica i les eines digitals, mostrant respecte per les opinions i produccions dels altres.
- 6.- Comentar diverses obres d'art, manifestant rigorositat i alhora sensibilitat i imaginació, talment que les manifesti l'adquisició d'un gust personal, la capacitat de gaudi estètic i l'expressió de sentiments propis davant les obres comentades.
- 7.- Distingir les diferents funcions de l'art al llarg de la història, analitzant la dimensió ideològica, política, social, econòmica i estètica de les obres d'art i dels processos de producció i recepció, per formar-se un judici argumentat propi que permeti establir vincles amb el present.
- 8.- Afavorir la comprensió del món del passat a partir de l'expressió artística dels avantpassats, entenent l'art com una forma d'expressió de les cosmovisions col·lectives.
- 9.- Identificar, analitzar i diferenciar alguns dels estils principals de la història de l'art occidental, descobrint-ne les connexions explicatives amb el medi social i històric en el qual es van desenvolupar.
- 10.- Identificar i contextualitzar espacialment i temporalment les manifestacions i les personalitats artístiques més rellevants, analitzant l'entorn personal i social, per valorar les obres i l'autoria com a expressió de l'època i de la societat i adoptar una actitud oberta i receptiva davant de formes artístiques de cultures i col·lectius minoritzats.
- 11.- Utilitzar la terminologia pròpia dels grans corrents de producció artística, de manera especial la d'aquells que directament tenen relació amb l'art contemporani.
- 12.- Analitzar autors, obres i temes d'estils particularment rellevants en la producció artística dins de l'àmbit de la història de Catalunya, amb especial accent a l'època contemporània.
- 13.- Realitzar activitats de documentació i d'integració en les quals s'analitzin, es constatin i s'interpretin informacions diverses sobre aspectes de la història de l'art.

14.- Analitzar els processos i fenòmens de la història de l'art des de la perspectiva de gènere, a través d'una aproximació oberta i integradora per comprometre's en la igualtat d'oportunitats, i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

15.- Valorar positivament la possessió d'un patrimoni artístic col·lectiu, argumentant la seva defensa, i coneixent algunes de les obres declarades per la UNESCO patrimoni de la humanitat.

2. UNITATS

1. L'ART

- L'art. L'art com a matèria d'estudi. L'art com a document. L'art com a patrimoni. Els museus i l'art.
- Les tipologies artístiques. Urbanisme. Arquitectura. Tipologies arquitectòniques. Característiques de l'arquitectura. Elements materials i tècnics. Elements de suport. La plàstica. L'escultura. La pintura. El gravat.

2. LES PRIMERES FORMES D'ART. L'ART PREHISTÒRIC. L'ART EGIPCI. L'ART DEL PRÒXIM ORIENT.

3. L'ART CLÀSSIC: GRÈCIA

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Antecedents: l'art cretomicènic. L'art cretenc o minoic. L'art micènic.
- L'urbanisme: la construcció de la democràcia.
- L'arquitectura: l'ordre i la raó. Els estils arquitectònics. L'arquitectura religiosa. L'arquitectura civil.
- L'escultura: un ideal de bellesa. El període geomètric. L'escultura monumental. El període arcaic. El període clàssic. El període hel·lenístic.
- La ceràmica: el testimoni pictòric.
- El mosaic: una nova tècnica.
- Fitxes: Partenó. Erectèon. Atenea Niké. Teatre d'Epidaure. Altar de Zeus a Pèrgam. Kore del pèplum. Discòbol. Dorífor. Hermes amb Dionís infant. Laocoont i els seus fills.

4. L'ART CLÀSSIC: ROMA

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- L'art etrusc com a antecedent. Referents històrics. L'arquitectura etrusca. El realisme escultòric. La pintura funerària.
- L'art romà: característiques generals.
- Urbanisme i arquitectura: l'homogeneïtzació de l'Imperi. Tipologies arquitectòniques. Materials.
- Realisme i idealisme de l'escultura romana.
- La decoració pictòrica.
- El detallisme del mosaic.
- L'art paleocristià o tardoromà. L'arquitectura al servei del culte. La cristianització de les imatges.
- Fitxes: Colosseu. Panteó. Maison Carrée. Aqüeducte de les Ferreres. August de Prima Porta. Ara Pacis Augustae, Retrat eqüestre de Marc Aureli.

5. L'ART BIZANTÍ

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- L'arquitectura: la basílica bizantina.
- El delicat treball del vori.
- La riquesa decorativa del mosaic i la pintura.
- Fitxes: Santa Sofia de Constantinoble. Mosaics de l'absis de la catedral de Monreale.

6. L'ART ISLÀMIC I L'ART MUDÈJAR

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- El decorativisme de l'arquitectura islàmica. L'arquitectura religiosa. L'arquitectura civil.
- L'art mudèjar: Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- La diversitat de l'arquitectura mudèjar. El mudèjar castellanoleonès. El mudèjar toledà. El mudèjar aragonès. El mudèjar andalusí.
- Fitxes: Mesquita de Còrdova.

7. L'ART PREROMÀNIC

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- El preromànic europeu.
- La Península Ibèrica. L'art asturià. L'arquitectura, l'escultura, la pintura i l'orfebreria. L'art mossàrab.

8. L'ART ROMÀNIC

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- L'arquitectura al servei de Déu. Catedrals i esglésies. Els conjunts monacals. El caràcter defensiu de l'arquitectura civil.
- Les imatges de l'escultura.
- La pintura com a imatge sagrada.
- Fitxes: Catedral de Santiago de Compostel·la. Sant Vicenç de Cardona. Portalada de Saint-Pierre de Moissac. Portalada de l'antic monestir de Santa Maria de Ripoll. Majestat Batlló. Frescos de Sant Climent de Taüll. Tapís de la Creació.

9. L'ART GÒTIC

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Ciutat i arquitectura. El gòtic septentrional o francès. El gòtic meridional o cistercenc. Edificis civils.
- La humanització de l'escultura.

- La diversitat pictòrica.
- Fitxes: Monestir de Santa Maria de Poblet. Catedral de Chartres. Santa Maria del Mar. Llotja dels Mercaders. Pou de Moisès. Capella Scrovegni. El matrimoni Arnolfini. El jardí de les delícies. Mare de Déu dels Consellers.

10. L'ART RENAIXENTISTA

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Urbanisme i arquitectura. Urbanisme ideal; urbanisme de jardins. La nova formació dels edificis religiosos. El palau del príncep. Les vil·les. Altres tipologies urbanes.
- L'escultura: del classicisme al manierisme.
- La pintura: de la norma a l'antinorma. La pintura renaixentista a Espanya. El Renaixement nòrdic.
- Fitxes: San Lorenzo. San Pietro in Montorio. Vil·la Capra. David. Rapte de les Sàbines. La Pietat. Naixement de Venus. Escola d'Atenes. La Mare de Déu de les Roques. Els frescos de la Capella Sixtina. Dànae i la pluja d'or. Enterrament del senyor d'Orgaz.

11. L'ART BARROC

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals. El Barroc. El Rococó.
- El Barroc: urbanisme i arquitectura. Urbanisme: de la ciutat papal a la ciutat del rei. El palau: de la reialesa a la noblesa. L'església, entre la litúrgia i l'especulació espacial.
- El moviment: un concepte escultòric. Bernini com a model. L'exuberància i l'intimisme de l'escultura rococó.
- La pintura: del naturalisme al rococó. Tendències artístiques del segle XVIII. Continuitat i ruptura en la pintura rococó.
- Fitxes: Plaça de Sant Pere del Vaticà. San Carlino alle Quattro Fontane. Palau i jardins de Versalles. Apol·lo i Dafne. L'Èxtasi de Santa Teresa. La Mort de la Verge. Al·legoria de la pintura. La lliçó d'anatomia del professor Tulp. Les tres gràcies. Las Meninas. Autoretrat de Vigée-Lebrun.

12. NEOCLASSICISME I ROMANTICISME

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- El Neoclassicisme: Característiques generals.
- Una tornada als models arquitectònics de l'Antiguitat clàssica.
- La idealització de l'escultura.
- L'ordre i la fredor de la pintura neoclàssica. Goya.
- El Romanticisme: Característiques generals.
- Realitat i exotisme pictòric.
- Fitxes: Eros i Psique. El jurament dels Horacis. La llibertat guiant el poble. 3 de maig.

13. DEL REALISME AL MODERNISME

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.

- L'urbanisme: entre la realitat i la utopia.
- L'arquitectura: recuperació del passat i nous materials. Corrents arquitectònics.
- Escultura.
- Tendències i -ismes pictòrics. La "fotografia" realista. La captació atmosfèrica de l'Impressionisme. El postimpressionisme: un pont cap a l'avantguarda. La pervivència de la pintura acadèmica. El moviment simbolista.
- El Modernisme.
- Fitxes: La Madeleine. Torre Eiffel. Palau de la Música Catalana. Casa Milà. El pensador. Els primers freds. L'enterrament d'Ornans. La vicaria. Dinar al camp. Sol naixent. Impressió. Nit estrellada. Jugadors de cartes.

14. L'ART DE LES PRIMERES AVANTGUARDES

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Arquitectura.
- Les primeres avantguardes artístiques (1905-1945).
- Fitxes: Magatzems Carson. Pavelló alemany. Casa Kauffman. El profeta. Guernica

15. L'ART DE LA SEGONA MEITAT DEL SEGLE XX

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Del Funcionalisme a l'arquitectura d'autor. L'herència funcionalista. La crisi del moviment modern: l'arquitectura postmoderna.
- Les arts plàstiques. Les segones avantguardes. Tendències postmodernes. Altres tendències a partir del 1980.
- L'escultura.
- L'art digital.
- Fitxes: Formes úniques. Elogi de l'aigua. Composició IV. Nit de lluna. Dona i ocell. Maman. Persistència de la memòria. Número 1. Creu i R. Una i tres cadires. Museu Guggenheim. Sopa Campbell. El marxisme curarà els malalts.

3. TEMPORITZACIÓ

1r trimestre temes: 2, 3, 4, 5 i 7

2n trimestre temes: 8, 9, 10, 11

3r trimestre temes: 12, 13, 14,

4. METODOLOGIA

El professor comença la classe amb un petit resum de la classe anterior. A continuació explica els continguts corresponents a la sessió i la seva aplicació pràctica, fent preguntes i demanant la col·laboració dels alumnes amb freqüència. L'última part de la classe es destina a la realització d'exercicis i activitats pràctiques de manera individual o per grups.

El material utilitzat per fer classes són fonamentalment pissarra i projector i, segons la unitat didàctica, l'aprenentatge és reforça amb material audiovisual (documentals), anàlisi d'articles, fotografies, presentacions en Powerpoint, recerca d'informació a internet i visita de pàgines web amb material didàctic o a les webs dels principals museus. Per dur a la pràctica aquesta

metodologia, caldrà emprar els apunts del professor (ubicats al moodle i des d'on l'alumne/a els podrà descarregar), material didàctic del departament, internet, enciclopèdies i DVD's. Opcionalment per l'alumnat, es podrà fer servir el llibre de text i els exercicis del llibre /manual de Vicens Vives.

► L'entorn de treball virtual del centre és el Moodle, la pàgina web i el Google Meet.

5. LLIBRE DE TEXT

Com s'esmenta prèviament, s'utilitzaran els materials preparats pel professor. Els alumnes poden, de forma opcional i voluntària, fer servir el llibre de l'editorial Vicens Vives (opcional pels alumnes).

6. CRITERIS D'AVUACIÓ DE LA MATÈRIA

- L'alumnat haurà de treure un 3'5 com a mínim en cada examen que es farà cada tema o dos temes. La nota final de la matèria serà la mitjana de les notes trimestrals, sempre que no hi hagi cap nota trimestral inferior a 4, l'arrodoniment serà a l'alça (a partir del 5) a la nota final de curs. Per superar la matèria, la nota final haurà de ser de 5 o més.
- Si l'alumnat té algun trimestre amb una nota inferior a 4, tindrà la recuperació de maig. En cas de que no recuperin hauran de presentar-se de tot el temari a la prova de suficiència de juny. La nota màxima que un alumne pot treure en un examen de recuperació és de 5.
- És valorarà un 90% de coneixements i un 10% procediments i actituds.
- L'alumnat que el dia de l'examen no pugui assistir per motius personals justificats, haurà de presentar-se a la recuperació.
- S'intentarà fer un mínim de dues proves escrites per trimestre. Als exàmens i treballs es valorarà l'expressió escrita i verbal (lèxic, gramàtica i sintaxi), l'ortografia i presentació, que podrà baixar 0'05 punts cadascuna, fins un màxim d'1 punt.

	<i>Continguts</i>	<i>Procediments i actituds</i>
<i>Classes presencials</i>	90%	10%
	No podran aprovar la matèria si no s'entrega el 80 % de les tasques i s'aproven el 50 %.	
Nota trimestral	Mitjana dels exàmens sempre que superin el 3'5, i les ponderacions corresponents.	
Nota final	Mitjana dels trimestres si superen el 4. Per superar la matèria la nota final haurà de ser de 5 ó més. S'arrodonirà a l'alça a partir del 5.	

CONTROL D'ASSISTÈNCIA

L'alumnat que arribi tard a classe serà objecte d'un retard a l'aplicatiu informàtic. Quan aquest acumuli més de 5 retards injustificats, aquests esdevindran una amonestació i podran ser objecte de posteriors sancions.

L'assistència de l'alumnat és obligatòria. Totes les faltes d'assistència es consideraran no justificades. Quan una persona falta o arriba tard, té 48 hores des que s'incorpora, per justificar les faltes a través de l'agenda. Aquesta justificació caldrà ensenyar-la al professorat corresponent. **No es podrà justificar via telefònica ni per correu electrònic.** L'alumnat és el responsable de posar-se al dia en cas d'haver faltat. En el cas de manca d'assistència s'aplicarà segons l'article 96 de les NOFC:

- L'alumnat que superi en un 20% de faltes d'assistència en el conjunt de matèries del curs acadèmic, pot ser objecte d'expedient sancionador a petició de l'equip docent, el qual presentarà aquesta sol·licitud al director/a.
- L'alumnat que superi en un **10% les faltes d'assistència injustificades** en una matèria en concret, **pot perdre el dret a la convocatòria ordinària d'aquell matèria.**

En tot cas, l'equip docent serà el responsable de decidir l'aplicació d'aquest percentatge, a proposta del professor responsable. Aquest fet ha de quedar reflectit en l'acta de reunió d'equip docent/junta d'avaluació. El/La professor/ ho comunicarà a l'alumnat afectat i, si s'escau, el/la tutor/a als pares/mares/tutors legals en el cas d'alumnat menor d'edat.

En **cas de faltar a un examen** i sol·licitar repetir la prova, l'alumnat haurà de presentar un document oficial (màxim 24h a la incorporació al centre) i emplenar el justificant disponible al Moodle de tutoria. Motius per repetir la prova:

- ☐ Ingrés hospitalari
- ☐ Visita mèdica en cas d'indisposició
- ☐ Assistència a proves mèdiques programades
- ☐ Assistència als jutjats
- ☐ Defunció d'un familiar de 2n grau
- ☐ Presentació als exàmens oficials

- L'alumnat que arribi tard a classe serà objecte d'un retard a l'aplicatiu informàtic. Quan aquest acumuli 3 retards, esdevindran una falta d'assistència. L'acumulació de retards podrà ser objecte d'amonestació. Serà el/la professor/a del mòdul/matèria qui emetrà la corresponent amonestació.